

**27.04.2022. Apažo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 36**

Taras kluči un III šķiras zāģbaļķi

MS Teams platformā

Sanāksmes dalībnieki:

Artūrs Bukonts, Latvijas Neatkarīgo Mežizstrādātāju Asociācija

Ivo Sloka, SIA "OŠUKALNS"

Jānis Goldmanis, SIA "Erte Grupa"

Juris Meirāns, AS "Latvijas valsts meži"

Normunds Indriksons, SIA "AG Energy"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Santa Celma

Sanāksmes vadītājs:

Jānis Magaznieks

Darba kārtība:

Darba grupa izskata jautājumus diskusijai no iepriekšējās darba grupas sanāksmes par:

- irdenas kodola trupes maksimāli pieļaujamo koksnes vainu;
- vai nepieciešams kvalitātes prasībās atstāt vainu "mehāniskie bojājumi";
- kvalitātes prasībām attiecībā uz sauskaltušiem III šķiras zāģbaļķiem.

Darba grupa vienojas:

- saglabāt irdenai kodola trupeī maksimāli pieļaujamo koksnes vainu - D kodola trupe līdz 0,2 no D gala plaknes caurmēra;
- sauskaltušu skuju koku taras kluču kvalitātes prasībās iekļaut vainu "mehāniskie bojājumi".

Darba grupa diskutē par sauskaltušu priedes, egles III šķiras zāģbaļķu kvalitātes prasībām.

Darba grupa vienojas nosaukumu "suskaltuši priedes, egles III šķiras zāģbaļķi" mainīt uz "suskaltuši skuju koku III šķiras zāģbaļķi".

Darba grupa vienojas no kvalitātes prasību tabulas sauskaltušiem skuju koku III šķiras zāģbaļķiem izsvītrot zaru, serdes plaisu, sala un zibens plaisu, gāšanas un sagarumošanas plaisu, dvīņserdes, ūdens ielāsmes, aplievas iekrāsojuma/zilējuma un "suskaltušu" kokmateriālu vainas.

J. Meirāns jautā, vai vispār ir iespējams piemērot caurmēra redukciju kokmateriāliem, kuriem konstatēta līkumainības vaina un daudzpusīgās līkumainības vaina?

G. Juhņēvičs komentē, ka redukcijas attiecinā tikai uz individuālo uzmērīšanu, grupveida uzmērīšanā nepiemēro, kā arī, ka taras kokmateriālam ar līkumainības vainu caurmēra redukciju fiziski nav iespējams piemērot.

Darba grupa vienojas:

- sauskaltušiem skuju koku taras klučiem daudzpusīgās līkumainības vainai caurmēra redukciju aizstāt ar "nav" un sauskaltušu skuju koku III šķiras zāģbaļķiem līkumainības vainai atstāt tikai garuma redukciju;
- skuju un lapu koku taras klučiem daudzpusīgās līkumainības vainai caurmēra redukciju aizstāt ar "nav" un priedes, egles III šķiras zāģbaļķiem līkumainības vainai atstāt tikai garuma redukciju.

21.04.2022. darba grupas sanāsmē darba grupa vienojās par sauskaltušu kokmateriālu definīciju:

- Sauskaltis kokmateriāls - kokmateriāls tiek uzskatīts par sauskaltušu, ja sausums ir izraisījis mizas atdalīšanos.

J. Magaznieks informē, ka 27.04.2022 saņemts priekšlikums definīcijas papildinājumam:

- Sauskaltis kokmateriāls - Skujkoku kokmateriāls, kas sagatavots no stumbra atmirušās daļas. Stumbra atmirušo daļu galvenokārt raksturo mizas atdalīšanas, barības vielu pārtraukuma dēļ vai citu koksnes vainu ietekmē.

Darba grupa apstiprina definīcijas papildinājumu.

J. Magaznieks informē, ka saņemts priekšlikums mainīt "suskaltuši skuju koku taras kluči" un "suskaltuši III šķiras zāģbaļķi" uz "sausu skuju koku taras kluči" un "sausu III šķiras zāģbaļķi".

Darba grupa vienojas izmantot "suskaltuši skuju koku taras kluči" un "suskaltuši III šķiras zāģbaļķi".

J. Magaznieks ierosina "suskaltušus kokmateriālus" definēt kā vainu, kura būtu nevis pie ražošanas vainām, bet pie citiem brāķu veidiem.

G. Juhņevičs piekrīt, ka tā ir vaina un ka labāk būtu izdalīt atsevišķi šo vainu.

J. Magaznieks informē, ka kodu un klasifikatoru izmaiņas tiks prezentētas VKP sanāsmē 25.05.2022. ar ieceri tās apstiprināt, izrietoši, ātrākais laiks, kad izmaiņas varētu tikt ieviestas būtu ap 2022. gada jūnija sākumu.

J. Magaznieks informē, ka Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa Taras klučiem un III šķiras zāģbaļķiem ir noslēgta un gala rezultātā izstrādātas un aktualizētas kvalitātes prasības:

- Skuju un lapu koku taras klučiem; priedes, egles III šķiras zāģbaļķiem (skatīt 1. un 2. tabulu);
- Sauskaltušiem skuju koku taras klučiem; sauskaltušiem skuju koku III šķiras zāģbaļķiem (skatīt 3. un 4. tabulu).

Protokolu sagatavoja:

Santa Celma

1. Tabula

Skuju un lapu koku taras kluči		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas	Vainas vērtēšana	Redukcija	Piezīmes
Vainas definīcijas	Vainas raksturojums				
1	Zari (Zara D sākot no 3 cm)	Zara H līdz 8.0 cm	1.1/ 1.2	Nav	
2.2.1.	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj	-	Nav	
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	2.9	G, C	
3.3.1.	Vienpusīgā līkumainība	līdz 4.0 %	3.6	G	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
3.3.2.	Daudzpusīgā līkumainība	līdz 2.0 %	3.8	Nav	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
3.4	Dubultgalotne	Nepieļauj	-	Nav	
4.1	Dvīņserde	Pieļauj (izņemot mizas ieaugumu starp serdēm)	-	Nav	
4.5	Ūdens ielāsme (egle)	Pieļauj	-	Nav	
4.7	Saussāns	Pieļauj ārpus kokmateriālu darba cilindra	4.8	G, C	vērtē tikai stumbra pirmo nogriezni
5.1.2/5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,2 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav	
5.2.1.	Aplievas iekrāsojums/ zilējums	Pieļauj	-	Nav	
5.2.2/ 5.4	Irdena aplievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav	
7	Mehāniskie bojājumi	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra (izņemot harvesteru bojājumi – izrāvumi)	7.2	C	
7.3	Apogļojums	Nepieļauj	-	Nav	
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav	
-	“Sauskaltuši” kokmateriāli	Pieļauj līdz 5% kravā	-	-	

2. Tabula

Priedes, egles III šķiras zāģbaļķi		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas		
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Priede, egle	Vainas vērtēšana	Redukcija
1	Zars	Pieļauj	-	Nav
2.1.1	Serdes plaisas	Pieļauj	-	Nav
2.2.1	Sala un zibens plaisas	Pieļauj	-	Nav
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Pieļauj	-	Nav
3.3	Līkumainība	līdz 3.0 %	3.6; 3.8	G
4.1	Dvīņserde	Pieļauj	-	Nav
4.5	Ūdens ielāsme	Pieļauj	-	Nav
5.1.2/ 5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,25 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav
5.2.1	Aplievas iekrāsojums/ zilējums	Pieļauj	-	Nav
5.2.2/ 5.4	Irdena aplievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav
7.2	Mehāniskie bojājumi sānu virsmā	dziļums līdz 4.0 cm	7.3	C
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav
-	“Sauskaltsi” kokmateriāli	Pieļauj līdz 5% kravā	-	-

3. Tabula

Sauskaltsūši Skuju koku taras kluči		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas	Vainas vērtēšana	Redukcija	Piezīmes
Vainas definīcijas	Vainas raksturojums				
1	Zari (Zara D sākot no 3 cm)	Zara H līdz 8.0 cm	1.1/ 1.2	Nav	
2.2.1.	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj	-	Nav	
3.3.1.	Vienpusīgā līkumainība	līdz 4.0 %	3.6	G	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
3.3.2.	Daudzpusīgā līkumainība	līdz 2.0 %	3.8	Nav	vērtēšanā 50 cm atkāpe no gala plaknes (stumbra pirmajam nogrieznim ar blīzumu)
5.1.2/5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,2 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav	
5.2.2/ 5.4	Irdena aplievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav	
7	Mehāniskie bojājumi	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra (izņemot harvesteru bojājumi – izrāvumi)	7.2	C	
7.3	Apogļojums	Nepieļauj	-	Nav	
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav	

4. Tabula

Sauskalduši Skuju koku III šķiras zāģbaļķi		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas		
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Priede, egle	Vainas vērtēšana	Redukcija
3.3	Līkumainība	līdz 3.0 %	3.6; 3.8	G
5.1.2/ 5.4	Irdena kodola trupe	D kodola trupe līdz 0,25 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav
5.2.2/ 5.4	Irdena apļievas trupe	līdz 10 % no D gala plaknes laukuma	5.8	Nav
7.2	Mehāniskie bojājumi sānu virsmā	dziļums līdz 4.0 cm	7.3	C
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav